Биз һәгигәтән меһрибан гоншулуг мүнасибәтләри — һәрби мүнагишәләр имканыны арадан галдыран сағлам, мөһкәм мүнасибәтләр истәрдик.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

БҮТҮН ӨЛКӘЛӘРИН ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БИРЛӘШИН!

ӘДӘБИЈЈАТ вә ИНҸӘСӘНӘТ

АЗӘРБАЈҸАН ЈАЗЫЧЫЛАР ИТТИФАГЫ ВӘ АЗӘРБАЈҸАН ССР МӘДӘНИЈЈӘТ НАЗИРЛИЈИНИН ОРГАНЫ

ОРГАН СОЮЗА ПИСАТЕЛЕЙ АЗЕРБАЙДЖАНА И МИНИСТЕРСТВА КУЛЬТУРЫ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

1934-чү илдән чыхыр. Гијмәти 10 гәпик.

1979-чу илин 22 ијун № 25 (1848)

Шәкилдә: сәнәдләрин имзаланмасы.

Телефото В. Мусаелјанын вә В. Соболевиндир. (СИТА).

ДҮНЈАЈА СҮЛҺ КӘРӘКДИР

Артыг бүтүн дүнја е'тираф едир ки, ијун ајынын 18-дә Вјанада заманәмизин, әсримизин ән мүһүм, ән лазымлы, ән кәрәкли бир сәнәди имзаланмышдыр. Стратежи һүчум силаһларыны мәһдудлашдырмаг һаггында Совет Сосиалист Республикалары Иттифагы илә Америка Бирләшмиш Штатлары арасында имзаланан мүгавилә... һәмин тарихи сәнәдә дүнјанын ики ән күчлү дөвләти гол чәкмишләр. Советләр Иттифагы адындан Сов.ИКП МК-нын Баш катиби, ССРИ Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри Л. И. Брежнев вә Америка Бирләшмиш Штатлары адындан, Америка президенти Ч. Картер һәмин тарихи сәнәдә имза гојмушлар...

Нечә күндүр јер үзүнүн бүтүн радио вә телевизија шәбәкәләри, күтләви информасија васитәләри, дүнјанын бүтүн тәрәггипәрвәр адамлары, дөвләт хадимләри, ичтимаи вә сијаси рәһбәрләр, халглар, милләтләр, өлкәләр бу һадисәни үрәкдән алгышлајыр, онун мүһүмлүјүнү вә вачиблијини дөнә-дөнә гејд едирләр.

Узун илләрдир ки, бәшәријјәтин башы үзәриндә дәһшәтли атом нүвә мүһарибәси бир тәһлүкә, бир горху кими асылмагдадыр. Узун илләрдир ки, бүтүн халглар бу дәһшәтли тәһлүкәни һисс едир, онун һәр вәчһлә олурса-олсун гаршысыны алмагы тәләб едирләр. Күтләви инсан гырғыны үчүн һазырланан силаһларын гаршысыны алмаг, сојуг мүһарибә бузуну әритмәк, планетимиздә сүлһ, әмин-аманлыг бәргәрар етмәк кими бөјүк, шәрәфли вә чәтин бир иш, илк нөвбәдә Советләр Иттифагы, дүнјада ән мүбариз, ән ардычыл сүлһ мүбаризи кими танынан Л. И. Брежнев јолдашын ады илә бағлыдыр. Бизим өлкәмиз нечә илләрдир ки, бу јолда дөнмәдән, әбәтлә мүбаризә апарыр. Гаршыда нә гәдәр чәтинликләр олмуш, нә гәдәр манеәләр мејдана чыхмышдыр. Лакин биз һәмин чәтинликләри дәф едә билмишик, планетдә сүлһ бәргәрар етмишик. Бу бөјүк вә үмумбәшәри ишдә бүтүн дүнја халгларынын сонсуз үмид вә инамла бахдығы, сүлһ рәмзи вә чарчысы кими танынан бөјүк рәһбәримиз Л. И. Брежнев јолдашын мисилсиз хидмәтләри хүсусилә гејд олунмалыдыр. Мәһз онун узагкөрәнлији, дәрин зәкасы, ағлы вә тәшәббүсү илә бу нараһат, кешмәкешли, зиддијјәтли әсримиздә әмин-аманлыг јаранмышдыр. Мәһз Вјанада баш верән тарихи һадисә дә онун ады илә билаваситә бағлыдыр. Тәсадүфи дејил ки, бу күн күрреји-әрзин һәр тәрәфиндә Леонид Илич Брежневин нүфузу, һөрмәти сон дәрәчә бөјүк, сон дәрәчә кенишдир. Чүнки сүлһүн, сәадәтин, әмин-аманлығын ән е'тибарлы мүдафиәчиси одур, бу хејирхаһ ишләрин әсас сүканы мәһз онун мәтин әлләриндәдир.

Халглар инди дөнә-дөнә бу сөзләри тәкрар едирләр: «Ики гүдрәтли һәрби потенсиал гүввәјә малик олан өлкә—ССРИ вә АБШ стратежи һүчум силаһларыны мәһдудлашдырмаг һаггында үмуми рә'јә кәлмиш вә мүгавилә имзаламышлар!». Бу хејирхаһ ишә нә гәдәр мане оланлар варды. Артыг бу хејирхаһ аддым атылмышдыр, ону кәләчәкдә дөнмәдән ардычыл шәкилдә бүтүн дөвләтләр мүдафиә етмәлидирләр. Демәли, реализм, узагкөрәнлик, демәли, һуманизм, демәли, сүлһ, әмин-аманлыг гәләбә чалмышдыр. Демәли, Л. И. Брежнев јолдашын даһијанә сүлһ програмы, ССРИ-нин гүдрәтли сүлһ сијасәти галиб кәлмишдир.

Л. И. Брежнев јолдаш Совет—Америка сәнәдләринин имзаланмасы мәрасиминдә сөјләдији тарихи нитгиндә демишдир: «Бу мүгавиләни имзалајаркән биз һәр бир адамын ән мүгәддәс һүгугунун — јашамаг һүгугунун горунмасына көмәк едирик». Нә гәдәр аличәнаб, нә гәдәр мүдрик, нә гәдәр ибрәтамиз сөзләрдир. Һәр бир адамын јашамаг һүгугуну мүдафиә етмәк. Доғрудан да бәшәри, өлмәз фикирдир... Иргиндән, милләтиндән, јашындан, ичтимаи мәс'улијјәтиндән, кимлијиндән асылы олмајараг һамы јашамаг, бир даһа јашамаг истәјир. Һамы силаһсыз, бомбасыз, гансыз-гадасыз, ракетсиз, атомсуз, гырғынсыз бир дүнја арзулајыр. Һамы өвлад бөјүтмәк, нәсилләрдән нәсилләрә јадикар гојмаг, гүдрәтли абидәләр учалтмаг, нәһәнк шәһәрләр, кәндләр салмаг, дүнјаны нура гәрг едән ишыг сүтунлары учалтмаг, јер бечәрмәк, мәһсул јығмаг, севмәк-севилмәк, ата-ана гуллуғунда дурмаг, чијәрдолусу нәфәс алмаг, күнәшә азад-азад бахмаг истәјир. Бәли, планетдә ән ади адамын да өзүнә көрә арзулары, өзүнә көрә һәјат, јашамаг планлары вардыр. Сиз тәсәввүр един ки, атом көбәләји илә, дәһшәтли нүвә силаһлары илә, од пүскүрән ракетләр илә бирчә анда бу мүгәддәс арзулары јерлә јексан етмәк олар. Сиз тәсәввүр един ки, күтләви силаһлар илә милјонларла инсанын һәјат ешгини, севкисини, јашамаг һүгугуну вә ихтијарыны бирчә анын ичиндә тоза дөндәрмәк олар. Сиз тәсәввүр един ки, бирчә атом бомбасы илә јүзләрлә адам бир анын ичиндә јоха чыха биләр. Сиз тәсәввүр един ки, атом нүвә силаһларынын тохундуғу јердә нәинки инсанлар һәлак олурлар, һәтта ана торпағын өзү белә узун илләр бәһрәбар вермәк игтидарындан мәһрум олур.

Бу күнкү силаһлар икинчи дүнја мүһарибәсиндә истифадә олунан силаһлардан ағыла вә өлчүјәкәлмәз дәрәчәдә күчлүдүр. Мүтәхәссисләр һесабламышлар ки, планетин һәр бир сакининин пајына чохлу нүвә зәһәри, атом тырынтысы, ракет парчасы дүшүр. Һәлә һәр бир сакинин «гисмәтинә» дүшән ади түфәнк, пулемјот, топ күлләсини демирик. Бунлары адам фикирләшәндә чох горхулу нәтичәләрә кәлир. Дүшүнүрсән ки, бәшәријјәти нечә дәһшәтли фәлакәтләр көзләјә биләр?! Бах, буна көрә, һәјатын, инсанлығын, планетин кәләчәји үчүн бизим өлкәмиз, халгымыз, партијамыз, рәһбәримиз Л. И. Брежнев јолдаш кечә-күндүз јорулмаг билмәдән сүлһ иши уғрунда мүбаризә апарыр вә ону һәр вәчһлә олурса-олсун дүнјада бәргәрар етмәјә чалышырлар. Бах, буна көрә дә күррәји-әрзин бүтүн халглары, милләтләри бизим Вәтәнимизә, онун башчысы Л. И. Брежнев јолдаша сүлһүн, әмин-аманлығын рәмзи, үмиди, истинадкаһы кими бахырлар. Јох, биз гојмарыг, вә гојмајачағыг ки, бир дә дүнјада мүһарибә олсун. Халгымыз мүһарибәнин нә олдуғуну, онун нечә фәлакәтләр төрәтдијини јахшы билир. Һәлә мүһарибәнин бизә вурдуғу дәһшәтли јаралар тамамилә сағалмамышдыр...

Мән бу сәтирләри јазанда мави екранда чохсеријалы «Бөјүк Вәтән мүһарибәси» филминин, «Украјнанын азад едилмәси» серијасы көстәрилирди. Филмә бахдыгча мән сүлһүн, әмин-аманлығын инсанлара һава, су гәдәр вачиб олдуғу барәдә дүшүнүрдүм... Екранда исә ган төкүлүрдү, күнаһсыз ушаглар, чаванлар, гочалар һәлак олурду... Топлар, мәрмиләр, дәһшәтли сәслә улајыр, Днепр чајы ал ганлара гәрг олурду. Гәһрәман Совет Ордусу фашист ордуларына ибрәт дәрси верә-верә өз ганлы јуваларына говурду. Онлар һәр аддымбашы мәғлуб олурдулар. Лакин чәлладлар кери чәкилдикчә көзәл Украјнаны виран гојур, онун кәндләрини, шәһәрләрини јандырыр, адамлары дирикөзлү торпаға басдырырдылар. Екранда јүз миндән чох адам басдырылан дәһшәтли Бабијар «гәбристанлығы» көстәрилирди. Түкләрим үрпәшир, бәдәним титрәјир, варлығым сарсылырды... 45 јетим ушаг сахлајан Анна Васиљевна, јүзләрлә адамла бир јердә торпаға дәфн олунан, лакин мө'чүзәнин күчү илә өлүләрин ичиндән чыха билән, ики голуну итирән, ики дәфә Совет Иттифагы Гәһрәманы адына лајиг көрүлән Васили Петров екрандан бизә бахырдылар. Бүтүн аиләмиз һәм кәдәр, һәм гүрур ичиндә иди. Дүшүнүрдүм ки, Вјанада имзаланан о тарихи сәнәдләр илк нөвбәдә белә дәһшәтләрин әлејһинәдир. Дүшүнүрдүм ки, планетин ән дәһшәтли горхусу, нараһатлығы јени мүһарибәнин вәһимәсидир. Гој бир даһа силаһлар динмәсин, гој бир даһа дүнјанын тәзә-тәзә «бабијарлары», бухенвалдлары, освенсимләри, дахаулары јаранмасын. Инсанлар бомбалар, күлләләр, атәшләр ичиндә һәјатыны, кәләчәјини, гардашыны, бачысыны, атасыны, анасыны, севкилисини, кәндини, обасыны, голуну, гычыны, көзүнү итирмәсин. Дүшүнүрдүм һәр бир адамын јашамаг һүгугу сүлһдән, әмин-аманлыгдан башлајыр. Сүлһ олмаса һәјат јохдур. Сүлһ олмаса јашамаг јохдур, сүлһ олмаса бәшәријјәтин кәләчәји, сабаһы јохдур. Мәһз буну үчүн бизим бөјүк Вәтәнимиз, халгымыз, партијамыз, әсримизин ән һуманист рәһбәри Л. И. Брежнев јолдаш кечә-күндүз јорулмаг билмәдән чалышыр, мисилсиз күч, гүввә, әмәк сәрф едир. Чүнки бүтүн инсанларын бир јердә вә һәр бир адамын ајры-ајрылыгда јашамагы, сабаһы, арзулары, сәадәти үчүн сүлһ лазымдыр, сүлһ кәрәкдир, бир даһа сүлһ кәрәкдир...

Чабир НОВРУЗ

ТЕАТРЫН РЕПЕРТУАРЫ

РЕПЕРТУАР афишасы — театр коллективинин «визит вәрәгәси»-дир. Елә тәкчә афишадакы адлар театрын гаршысында дуран вәзифәләр, онун жанрлара вә үслублара мејли, труппанын профессионал сәвијјәси вә тамаша һазырламаг имканлары барәдә чох шеј дејир. Әлбәттә, һәр репертуарын өз хүсусијјәти вардыр вә бу фәргин олмасы ганунаујғундур: театрын тәкраролунмаз јарадычылыг симасы онун имтијазы демәк дејил, коллективин шәрәфидир. Бунунла белә, театрлар тамашачынын мә'нәви вә естетик тәләбләринин мүмкүн гәдәр долғун шәкилдә өдәмәјә чан атмалы, ону вәтәндашлыг вә совет вәтәнпәрвәрлији руһунда тәрбијәләндирән, тамашачыда јүксәк зөвг вә али һиссләр ојадан мәктәбә чеврилмәлидир.

Совет театр сәнәтинин тарихи — онун халг һәјаты илә, ленинчи партијанын бөјүк әмәлләри илә сых бағлылығыны көстәрир. Әввәлләр нечә идисә, театрымыз инди дә мүасир һәјатын вачиб мәсәләләри барәдә чошғун еһтирасла данышмагы, ингилаби, мүбаризә вә әмәк ән'әнәләринин нәсилләр арасындакы чанлы әлагәсини көстәрмәји, күтләләри доғма вә дүнја классик драматуркијасынын сәрвәтинә говушдурмагы шәрәфли вәзифәси һесаб едир.

Сон илләрдә сәһнәмиздә мүәјјән гәдәр јени вә гијмәтли әсәрләр мејдана кәлмишдир. Бунларын үзә чыхмасына ССРИ халглары драматуркијасынын вә театрынын Үмумиттифаг фестивалы, һәр ил кечирилән «Театр вә ушаглар» һәфтәләри, драматургларын јарадычылыг лабораторијаларынын вә семинарларын фәаллијјәти тәкан вермишдир. Совет пјеси репертуарда апарычы јер тутмушдур. Театрын јарадычылыг һәјатында вәтәндашлыг руһунун вүс'әт тапмасы һәм дә «истеһсалат» мөвзусунун мүвәффәгијјәтлә бәдии һәлли, истедадлы драматургларын әхлаги мәсәләләрә, мүасирләримизин ахтарышларына мүрачиәти илә бағлыдыр. Бунунла белә, һәјат тәләб едир: әкәр театр тамашачынын инамыны итирмәк истәмирсә, газанылмыш наилијјәтләрлә кифајәтләнмәјиб башлыча мөвзулар үзрә јарадычылыг ахтарышларыны давам етдирмәлидир. Белә ки, театрлара тәгдим олунан бир чох пјесин тәравәтсизлији, мәзмунун е'тибарилә кәһнәлији узанмышдыр. Бә'зи театрларын касса мүвәффәгијјәти хатиринә, репертуар истеһсалатына тамашалы мүнасибәт бәсләмәси илә нечә барышмаг олар? Бунун нәтичәсидир ки, јүнкүл, ашағы зөвгә ујғунлашдырылмыш, «әлдәгајырма» пјесләр чидди, ичтимаи сиглетли әсәрләри сәһнәдән сыхышдырыб чыхарыр. Пајтахт вә рајон театрларынын һеч дә һамысы ушаг вә јенијетмәләр үчүн тамаша һазырламагын, кәнд әһалисинә мүтәмади хидмәт көстәрмәјин гајғысына галмыр. Бу вә башга нөгсанлар кениш театр ичтимаијјәтинин һаглы нараһатлығына сәбәб олмушдур.

Мүасир тамашачы естетик билијә маликдир, тәләбкардыр вә о, театрларын ишиндә идеја-бәдии ме'јарын сәвијјәсинин енмәсинә, оричинал көрүнмәк иддиасында оланлара вә һәјат һәгигәтиндән узаглашанлара тез диггәт јетирир. «Правда»ја кәлән мәктублар да буну көстәрир. А. Вјаземскаја јазыр: «Һәрдән адама елә кәлир ки, бә'зи театрларда газанылмыш усталығы итирмәк јарышына кирмишләр. Јохламаг истәјирләр ки, көрәсән, актјор сәнәткарлығыны режиссор «фәндләри»јлә нә дәрәчәдә әвәз етмәк олар. Тамашачылар исә һәлә дүнән сева-сева бахдыглары актјорлары таныја билмир, һејрәтләнир вә кәдәрләнирләр». Н. Талпанын е'тиразына сәбәб олан көрүн нәдир: «Һәддән артыг өзүнә инанан бә'зи режиссорлар милли сәрвәтә чеврилмиш классик әсәрләрә әлавәләр, дүзәлишләр едир, позуб јенидән јазыр, дәһшәтли дәрәчәдә тәһрифә јол верирләр». Белә һаллара гаршы фәал мүгавимәт көстәрмәк — театрларын бәдии шураларынын вә партија тәшкилатларынын, мәдәнијјәт органларынын, театр чәмијјәтләринин, тәнгидчиләрин бирбаша вәзифәсидир.

Јени јарадычылыг зирвәләринин фәтһ едилмәсини театр репертуарынын санбаллы драматурки әсәрләрлә, илк нөвбәдә, мүасир мөвзулу пјесләрлә зәнкинләшмәсиндән ајры дүшүнмәк мүмкүн дејил. Драматуркија илә мәшғул олан јазычыларын сыраларынын истедадлы кәнч мүәллифләрлә артмасы севиндиричидир. Драматурглары БАМ-а, Түмен нефтчиләринин јанына, онунчу беш иллијин дикәр чәбһәләринә јарадычылыг е'замијјәтләринә көндәрән Јазычылар Иттифагы вә театр чәмијјәтләри доғру һәрәкәт едирләр. Л. И. Брежнев јолдаш демишдир: «Јарадычы ишчиләрин һәјатын гајнағында олмаға, истеһсалат коллективләри илә достлуг әлагәләрини кенишләндирмәјә чан атмалары, шүбһәсиз, бизим күнләрин инсанлары вә онларын ишләри һаггында јени әсәрләрин јаранмасына имкан верәчәкдир».

Октјабрын јаратдығы театр јүксәк сәнәтин васитәләри илә нәинки јенилији, габагчыл оланы тәсдиг едир, һәмчинин коммунист әхлагына зидд һаллара, ирәлиләјишимизи сахлајанлара гаршы еһтираслы, барышмаз руһла чыхыш едир. Сов.ИКП МК-нын «Идеоложи иши вә сијаси-тәрбијә ишини даһа да јахшылашдырмаг һаггында» гәрарында бир даһа көстәрилир ки, ичтимаи һәјатын вахты чатмыш мәсәләләрини ачыг шәкилдә музакирәјә гојмаг горхусу, һәлл олунмамыш мүрәккәб мәсәләләри, проблемләри јумшалтмаг, онлардан јан кечмәк тенденсијасы, гаршыда дуран чәтинликләри вә нөгсанлары үзәриндән сүкутла өтмәк мејли совет адамларынын тәрбијәсинә хәләл кәтирир. Театрлар бундан лазыми нәтичә чыхармалыдырлар.

Һазырки театр мөвсүмү сона јетмәкдәдир. Инди онун јекунларыны тәләбкарлыгла тәһлил етмәји, бурахылан сәһвләри үзә чыхармагы, јај гастролларынын даһа јахшы тәшкилинин гајғысына галмагын әсл вахтыдыр. Јени мөвсүм әрәфәсиндә һәр труппанын репертуарынын идеја чәһәтдән долғун, мөвзу вә жанр е'тибарилә зәнкин олмасы һаггында фикирләшмәк вачибдир. Бәдии коллективләрин, мәдәнијјәт органларынын, бүтүн театр ичтимаијјәтинин мәс'ул вәзифәси — В. И. Ленинин анадан олмасынын 110 иллијини вә Һитлер фашизми үзәриндә гәләбәнин 35 иллијини шәрәфлә гаршыламагдыр.

Театрлара репертуар сијасәтинин дүзкүн апарылмасында көмәклик көстәрмәк — партија комитәләринин доғма ишидир. Сөһбәт газанылмыш наилијјәтләрдән архајынлашмамаг руһуну вә тамашаларын идеја-бәдии сәвијјәси үчүн мәс'улијјәт дашымаг һиссини тәсдиг етмәкдән, һәр театрда партија тәшкилатынын, бүтүн коммунистләрин фәаллијјәтини күчләндирмәкдән, јарадычы кадрларын сијаси тәрбијәсинә диггәти артырмагдан кедир. Гој бизим сәһнә сәнәтимиз совет адамларынын фәал һәјат мөвгејинин формалашмасында сәмәрәли иш көрсүн, онлара естетик севинч бәхш етсин, Вәтәнимизин чичәкләнмәси наминә јени гәләбәләрә руһландырсын!

17 ијун тарихли «ПРАВДА»-нын баш мәгаләси.

ИНАНЫРЫГ

Бу ијун күнләриндә бәшәријјәтин көзү Вјанаја дикилмишди. Бурадан кәлән һәр бир хәбәр, һәр бир мә'лумат хүсуси мараг доғурурду. Биз тарихи бир һадисәнин—стратежи һүчум силаһларыны мәһдудлашдырмаг һаггында мүгавиләнин имзаланмасынын шаһиди олдуг.

Дүнјанын ики ән гүдрәтли өлкәси—ССРИ вә АБШ дөвләт башчыларынын имзаладығы сәнәд сүр'әтлә силаһланманы, нүвә мүһарибәси тәһлүкәсинин гаршысыны алмаг јолунда мүһүм аддымдыр. Һәмин сәнәд бүтүн дүнјада әмин-аманлыг шәраити јаратмаг үчүн зәрури амилдир.

ССМ-2 мүгавиләсинин бағланмасы илк нөвбәдә Сов.ИКП-нин ленинчи Мәркәзи Комитәсинин вә онун Сијаси Бүросунун, Совет һөкумәтинин вә шәхсән Л. И. Брежнев јолдашын дүнјада сүлһү горумаг үчүн бөјүк әзм, ардычыллыг вә гәтијјәтлә һәјата кечирдикләри мүдрик харичи сијасәт нәтичәсиндә мүмкүн олмушдур.

Совет адамлары мүһарибәнин нә демәк олдуғуну јахшы билирләр. Бу күнләрдә телевизија екранларында нүмајиш етдирилән чохсеријалы «Бөјүк Вәтән мүһарибәси» киноепопејасы мүһарибәнин төрәтдији фачиәләри, дәһшәтләри бир даһа бизә хатырладыр, инсанлары сајыглыға чағырыр.

ССМ-2 мүгавиләсинин имзаланмасы бүтүн дүнјада сүлһсевәр гүввәләрин гәләбәсидир. Биз инанырыг ки, Вјанада сәпилмиш тохумлар чүчәрәрәк даһа көзәл бәһрәләр верәчәк, үмуми сүлһүн мөһкәмләндирилмәси ишинә хидмәт едәчәкдир.

Араз ДАДАШЗАДӘ,
филолокија елмләри доктору.

ЧИДДИ АДДЫМ

Тарихдә елә һадисәләр вар ки, онлар бир халгын, бир өлкәнин талеји илә дејил, бүтүн өлкәләрин, јер үзүнүн бүтүн гитәләриндә јашајан халгларын талеји илә бағлыдыр, бәшәри әһәмијјәт кәсб едир. Бу күнләрдә ики бөјүк дөвләт башчысынын — Сов.ИКП МК-нын Баш катиби, ССРИ Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин сәдри Л. И. Брежнев јолдашын АБШ президенти Ч. Картерлә Вјанада јүксәк сәвијјәдә кечирдији көрүшү, тәнтәнәли шәраитдә Совет—Америка сәнәдләринин имзаланмасы белә мүһүм тарихи һадисәләрдән бирдир. Бу көрүш вә сәнәдләрин әсас гијмәти ондадыр ки, сүр'әтлә силаһланманын дајандырылмасы вә мүһарибәнин гаршысынын алынмасы инди бәшәријјәт үчүн ән вачиб вә тә'хирәсалынмаз вәзифәдир.

Совет халгы мүһарибәнин нә демәк олдуғуну, онун ачы нәтичәләрини, фәлакәтләрини Һитлер Алманијасына, фашизмә гаршы ән

(АРДЫ 2-чи СӘҺИФӘДӘ)

сиз хошбәхтсиниз. Она көрә ки, о кәнч оиучу бешиллијин ән нәһәнк тикинтиләриндән бириндә иштирак едәчәк. Биз физикләр үчүн Атоммаш һәјатын мүәјјән бир мәрһәләсидир. Бу, гејри-ади бир заводдур. Бурада бир нөв бу күнүмүз вә сабаһымыз көрүшүр. Белә тикинтиләр мүасир дөврдә чох лазымдыр. Она көрә ки, мүасир дөврдә атом енержиси чох нәһәнк мигјасда инкишаф едир. Халг тәсәррүфаты, елм вә техниканын мүасир сәвијјәси атом енержисинин хүсуси чәкисинин дурмадан артмасыны тәләб едир. Кәләчәк онилликләрдә артым сүр'әти хејли чохалачаг. Бу просес ганунаујғундур. Ијирминчи әсрин сону, ијирми биринчи әсрин әввәлләри үчүн характериндир. Нәһәнк атом реакторлары истеһсал едәчәк Атоммаш заводунун јаранмасы өлкәнин истилик еһтијатындан фајдалы вә сәмәрәли истифадә етмәк имканы верәчәк, игтисадијјатымызы мөһкәмләндирәчәк».

...Атоммаш заводу һәр бири бир милјон киловат-саат атом енержиси истеһсал едәчәк кенераторлар бурахачаг. Бу кенераторлар өлкәнин атом стансијаларыны атом машынлары илә тә'мин едәчәк.

Комсомолун XVIII гурултајындан тикинтијә 325 нәфәр кәлиб. Онлары бураја, нәһәнк тикинтијә һансы һәвәс, мараг кәтириб?

- Тикинтини кәзәркән, онун гуручулары илә сөһбәт едәркән бу суалларла онлара тез-тез мүрачиәт едирдик. Чаваблары мүхтәлиф олса да, фикир ејни иди: «Һәјатда сәрбәст аддым атмаг, сабаһымызы, кәләчәјимизи өз әлимизлә гурмаг арзусу!».

Белә бир арзу Үмумиттифаг зәрбәчи дәстәсинин комиссары Ариф Һачыјеви дә Дон саһилләринә кәтириб. Ариф әввәлләр Сумгајытдакы бир нөмрәли тикинти трестиндә ишләјиб. Јолдашларынын е'тимады Арифи комсомолун XVIII гурултајына нүмајәндә едиб. Дәстәјә комиссар лазым оланда јенә дә Ариф Һачыјевә е'тимад көстәрибләр. Чүнки һәм јашы, һәм әмәк габилијјәти, һәм дә һәјат тәчрүбәси буна әсас верирди.

70 нәфәрлик бир дәстә заводун тикинтисинә јолланды. Доғма комсомол онлары јола салды. Уғурлу јол арзулады. XVIII гурултај адына дәстәдә өз әмәји илә шөһрәт газанан, коллективин севимлиси оланлар чохдур.

Асиф Әлијев Бакыдан кәләндә дүлкәр иди. Иш елә кәтирди ки, о, бетончу олду. Бу күләрүз кәнч өз ишиндән разыдыр. Надир Бајрамов исә Чәлилабаддан кәлиб. Дејир ки, өмрүндә илк дәфә белә нәһәнк тикинти көрүр. Севинир ки, о да бу тикинтинин бир ишчисидир. Бетончу јолдашлары Надирин ишиндән, јолдашлығындан разылыг едир.

Пешәдән сөһбәт дүшдүјү үчүн бир шеји дә гејд етмәк истәрдик. Биз Атоммашда оларкән азәрбајчанлылардан ибарәт дәстәнин оғланлары тез-тез ваҹиб бир мәсәлә әтрафында мүбаһисә едирдиләр. Шүбһәсиз ки, Атоммаш Үмумиттифаг зәрбәчи тикинтисинә ишләмәјә кәлән чохдур. Бә'зән тикинтијә бир күндә ејни сәнәт үзрә беш-алты нәфәр кәлир. Мәсәлән, бир крансыја еһтијач вар икән, әлавә дөрд-беш нәфәр крансыны нечә ишлә тә'мин едәсән? Ејнилә башга пешәләр үзрә дә һәмчинин. Буну нәзәрә алан тикинти рәһбәрлији гәрара кәлиб ки, һансы пешә үзрә чохлуг, даһа доғрусу, артыглыг тәшкил едирсә, онлар үчүн хүсуси курс ачылыр, јени пешә өјрәдилир. Бу, әлбәттә, тәгдирәлајиг

ОСМАН ҺАЧЫБӘЈОВ

Азәрбајчан театр сәнәтинә ағыр итки үз вермишдир. Азәрбајчан ССР әмәкдар артисти, республика Ленин комсомолу мүкафаты лауреаты Осман Исмајыл оғлу Һачыбәјов гәфләтән вәфат етмишдир.

О. И. Һачыбәјов 1924-чү илдә Шуша шәһәриндә зијалы аиләсиндә анадан олмушдур.

О, Бакы Театр Техникумуну битирдикдән сонра 1942-чи илдә М. Горки адына Азәрбајчан Дөвләт Кәнч Тамашачылар Театрында фәалијјәт көстәрмәјә башламыш, театрын һазырладығы тамашаларда бир-бириндән фәргли, јаддагалан образлар јаратмышдыр.

«Чәтин дәрә»дә Мурад, «Ана»да Ајаз, «Мәликмәммәд»дә Шаһин, «Павлик Морозов»да Данилич образлары актјорун илк сәһнә фәалијјәтинин бәһрәли нәтиҹәсидир.

О. Һачыбәјовун ојун тәрзи һәмишә өз тәзәлији, тәравәти, бәнзәрсизлији илә сечилирди.

Онун театрда јаратдығы Јашар, Оттај вә Елоғлу, Бәхтијар, Хосров, Ширинбала, Агил, Мүкүш вә саир тамашачыларын бөјүк мәһәббәтинә сәбәб олмуш, театр иҹтимаијјәти тәрәфиндән мүсбәт гаршыланмышдыр.

О. Һачыбәјовун ојунундакы күчлү комизм вә импровизасија онун профессионал имканларыны сүбут едирди. «Һачы Гәмбәр» тамашасындакы Гыды кирвә образы буна парлаг сүбутдур.

Театр сәнәти саһәсиндәки хидмәтләринә көрә О. Һачыбәјов дәфәләрлә тәлтиф олунмушдур. О, 1957-чи илдә «Анаҹан» тамашасында ифа етдији Имран ролуна көрә республика фестивалынын лауреаты адыны алмыш, 1967-чи илдә исә «Комсомол поемасы» тамашасында Бәхтијар ролунун ифасына көрә республика Ленин комсомолу мүкафаты лауреаты адына лајиг көрүлмүшдүр.

Совет ушаг театрынын 50 иллијилә әлагәдар олараг вә Азәрбајчан совет театр сәнәтинин инкишафында хидмәтләринә көрә О. Һачыбәјова 1969-чу илдә Азәрбајчан ССР әмәкдар артисти фәхри ады верилмишдир.

О. Һачыбәјовун парлаг хатирәси ону танырларын, кениш тамашачы күтләсинин гәлбиндә узун мүддәт јашајачагдыр.

Азәрбајчан ССР Мәдәнијјәт Назирлији
Азәрбајчан Театр Ҹәмијјәти
М. Горки адына Азәрбајчан Дөвләт Кәнч Тамашачылар Театры

Ахшамлар бу јатагхана-